

*Ганчева Анастасія,
студентка III курсу спеціальності «Готельно-ресторанна справа»
Науковий керівник: Шлєіна Л.І,
доктор філософії з педагогічних наук, старший викладач,
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
(м. Мелітополь)*

ВПЛИВ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ НА МОДУ

Зазвичай під жіночністю мають на увазі комплекс біологічних ознак, пов'язаних з жіночою статтю або характерні форми поведінки, що очікуються від жінки в суспільстві. З цим поняттям пов'язують такі риси як слабкість, пасивність, чуйність, турботливість, м'якість, емоційність та ін. Якщо розглядати жіночість як філософську категорію, можна виявити безліч спроб дати їй різні визначення, починаючи від побутових та соціально-символічних до релігійних .

Біологічна обумовленість жіночності вплинула на закріплення у суспільстві безлічі стереотипів, пов'язаних з тим, як має виглядати та поводитися жінка. І незважаючи на те, що дослідники фемінізму третьої хвилі спростували обумовленість соціально-культурних характеристик і процесів біологічними відмінностями, що жіночість є не так природним фактором, як соціально сконструйованим і присвоєним з самого дитинства, суспільство досі не може повністю відмовитися від закріплених стереотипів, піддаючи дівчину осуду з раннього віку, якщо вона недостатньо відповідає існуючим уявленням про те, якою має бути жінка. Такий підхід лише підтримує придушення жінок у традиційній парадигмі, заснованій на почутті сорому, страху і, зрештою, на сексуальній об'єктивації.

У даному випадку стереотипи виступають як гендерні схеми, здатні впливати на процес прийому-передачі інформації в соціумі, а також є своєрідною системою кодування для обробки інформації. При цьому одним із найважливіших елементів гендерного кодування є одяг, оскільки він настільки сильно акцентує увагу на гендерній приналежності, що ми з першого погляду розуміємо чоловіка чи жінка перед нами.

Стереотипи, привласнені жіночності, як і сам образ перебувають у діаметральній протилежності, як із становищем жінки у суспільстві, так і привабливими образами у культурі. Дослідження політики конфронтації що між статями демонструють тенденції переходу до політики толерантності у ХХ столітті та трансформації традиційних образів. Це, своєю чергою, призвело до кризи традиційного розуміння жіночності та мужності.

Людство перебуває у постійному русі, все змінюється набагато швидше, ніж раніше, і якщо ХХ ст. став кризовим для традиційного розуміння маскуліності та фемінності, то ХХІ ст. прагне об'єднання цих понять. Поступово традиційні образи

жіночності "мати", "коханка", "амазонка", "пацанка" змінюються сучасними "сильна" та "незалежна".

Сучасне покоління розглядає людину в першу чергу як самодостатню особистість, яка може об'єднувати в собі фемінність і маскуліність і не завжди в рівній кількості. Усі ці процеси спрямовані на подолання кризи суспільних відносин, зумовлених глобалізацією та уніфікацією. Велика роль розвитку соціальної толерантності належить категоріям унікальності і ідентичності. Такий підхід все ще стикається з опором, але теоретики фемінізму зазначають, що нове покоління дівчат прагне насамперед гармонії з собою, поступово віддаляючись від асоціації з тілом і річчю. Такий образ жінки набирає популярності й у поп-культурі. Стає більше жінок – головних героїнь в іграх та фільмах, причому не лише романтичної спрямованості. У музичній промисловості на перше місце також виходить самодостатність. Постійні балади про кохання змінилися треками про жінок, від імені жінок. Традиційні гендерні образи сьогодні сприймаються як застарілі та дискредитуючі закони толерантності, а отже, асоціальні. Однак наростаюча популярність і затребуваність репрезентації традиційного гендерного типу визначає особливості сучасної толерантності, як кризові. Реабілітація традиційних образів мужності та жіночності демонструє розвиток політики толерантності від принципів «рівнозначності» та уніфікації до принципів унікальності та раціональності. Мода також не залишається осторонь – відбувається черговий виток демократизації стилю та перемога індивідуальності. Жіночність з обов'язкового трансформується в гру, що дозволяє час від часу, за бажанням, уникати андрогінності. У гендерних експериментах модних будинків більше немає показних жестів та провокації.

Завдяки орієнтації у часі радикальні молодіжні напрями мода стимулює орієнтацію на індивідуальність і незалежність. Перестали існувати загальноприйняті постаті для наслідування. Люди більше почали орієнтуватись на власні почуття. Це розщеплює визначення жіночності, вирішуючи його конкретики. Таким чином, в даний час не можна точно сказати, що включає в себе поняття жіночності, оскільки уявлення різняться залежно від соціальних груп та особистих уявлень. Ці зміни відбилися й у індустрії моди. Сучасні дизайнери багато експериментують із гендером. Одні з сезону в сезон демонструють як адаптувати виключно чоловічі речі в жіночий гардероб, інші, навпаки, не втомлюються повторювати, що дівчинка повинна залишатися дівчинкою в новій романтичній сукні, треті поєднують маскуліність і фемінність в одному образі. Все це дає можливість вибору, демонструючи, що всі люди належать тільки самі собі і більше не повинні відповідати жодному образу, який їм нав'язало суспільство. Це поступово стає новим світовим стандартом, що ілюструє мода.

Список використаних джерел

1. Батлер Дж. Гендерные проблемы: феминизм и подрыв идентичности. Лондон: Роутледж, 1990. 150 с.

2. Воровка М. І. Розвиток гендерної культури студентства у фокусі історико-педагогічного дослідження : монографія. Мелітополь : 2019. 410 с.
3. Воровка М. І. Теорія і практика розвитку гендерної культури студентів вищих навчальних закладів України: (60-ті роки ХХ – початок ХХІ століття) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : 13.00.01. Кропивницький, 2019. 40 с.
4. Shlieina L. I. Formation of gender culture of students of institutions of higher agricultural education: the essence and organizational and pedagogical conditions. *Humanitarian Balkan Research*. Plovdiv. 2020. Т. 4. № 3(9). Р. 35–39. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/shn/statti-za-2016-rik/>
5. Шлієна Л. І. Теоретичні засади формування гендерної компетентності студентів непедагогічних спеціальностей. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб.наук. праць. Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». Вип.21. Кн.3. Том I (75). Київ: Гнозис. 2017. 506 с. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/shn/statti-za-2017-rik/>

Світлана Глоба,
*здобувач вищої освіти другого рівня (магістерського),
спеціальність Дошкільна освіта
Науковий керівник: Олена Федорова
кандидат педагогічних наук, професор,
директор Навчально-наукового інституту
соціально-педагогічної та мистецької освіти,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
(м. Мелітополь)*

ВХОДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ У СОЦІАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Соціалізація особистості здійснюється у процесі її взаємодії з численними факторами, групами, організаціями за допомогою різних механізмів, що не тільки доповнюють один одного, але тією чи іншою мірою за певних обставин можуть бути неузгодженими та суперечити один одному. Завдання педагогіки – з огляду на тенденції соціалізації на кожному етапі розвитку суспільства, полягає у використанні позитивних рис для компенсації негативних проявів у процесі виховання.

Тематику розвитку і становлення дитини як члена соціуму досліджували Л. Виготський, Л. Божович, Л. Венгер, Д. Ельконін, О. Запорожець, В. Зінченко, М. Лісіна та ін. Окремі питання в контексті педагогіки дошкільної освіти щодо соціалізації дітей розкрито у працях Ж. Баб'як, Ю. Богінської, Л. Варяниці, О. Вишневської, В. Іванова, С. Курінної, О. Малахова, Д. Малкова, П. Плотникова, Р. Пріма, Н. Сайко, В. Скрипки, І. Шоробури та ін.

Відповідно основних питань теми, зазначимо, що поняття «дитинство» у працях А. Богуш та ін. визначається як динамічне соціальне утворення в межах вікового періоду від народження до повноліття, що характеризується специфічними